

**UCHWAŁA NR XXXI/152/2016
RADY GMINY LIPUSZ**

z dnia 28 grudnia 2016 r.

w sprawie uchwalenia budżetu gminy Lipusz na 2017 rok.

Na podstawie art.18ust. 2 pkt 4, pkt 9 lit. „c”, „d”, „i” ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz.446 z późn. zm.) oraz art. 239 w związku z art. 212, art. 214, art. 215, art. 235 ust. 1 i 4, art. 236 ust. 1 oraz 3-5, art. 237, art. 242 ust.1, art. 243, art. 258 ust. 1 oraz art. 264 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 1870 z późn. zm.). **Rada Gminy uchwala, co następuje:**

§ 1. Ustala się dochody budżetu gminy w łącznej wysokości **17 773 113,00zł**, w tym

1. dochody bieżące 16 813 603,00zł,
2. dochody majątkowe 959 510,0zł, zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały,

§ 2. Ustala się wydatki budżetu gminy w łącznej wysokości **18 045 339,00zł**. w tym:

1. wydatki bieżące 15 989 876,00zł, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały,
2. wydatki majątkowe 2 055 463,00zł. zgodnie z załącznikiem nr 2 i 2a do uchwały,
3. wydatki na programy i projekty realizowane z udziałem środków o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 uofp 1 872 306,00zł, zgodnie z załącznikiem nr 3 do uchwały,

§ 3. Deficyt budżetu gminy w wysokości **272 226,00zł**. zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z :

- 1) wolnych środków w kwocie 272 226,00zł.

§ 4. 1. Ustala się przychody budżetu w wysokości **1 034 543,87zł**, zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały,

2. Ustala się rozchody budżetu w wysokości **762 317,87zł**, zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały,

§ 5. W budżecie tworzy się rezerwy:

1. ogólną w wysokości **35 000,00zł**.
2. celową w wysokości **47 500,00zł**.

z przeznaczeniem na:

- 1) zarządzanie kryzysowe w kwocie 47 500,00zł.

§ 6. W ramach budżetu wyodrębnia się:

1. Dochody (dotacje celowe) i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami w wysokości **4 256 100,00 zł**, zgodnie z załącznikiem nr 5, 5a, 6.

2. Dochody (dotacje celowe) i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej w wysokości **2 500,00 zł**, zgodnie z załącznikiem nr 7.

3. Dochody związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w wysokości **0 zł** i wydatki z nimi związane w wysokości **5 852,00 zł**, zgodnie z załącznikiem nr 8.

4. Wydatki budżetu na zadania jednostek pomocniczych gminy w ramach funduszu sołeckiego w wysokości 122 954,00zł., zgodnie z załącznikiem nr 9.

5. Dotacje podmiotowe udzielane z budżetu gminy w wysokości **514 195,00 zł**, zgodnie z załącznikiem nr 10.

6. Dotacje celowe udzielane z budżetu gminy w wysokości **433 377,00 zł**, zgodnie z załącznikiem nr 10.

7. Dochody budżetu gminy z tytułu korzystania ze środowiska w wysokości **4 000,00 zł** oraz wydatki związane z realizacją zadań w zakresie ochrony środowiska w wysokości **4 000,00 zł**, zgodnie z załącznikiem nr 11 do uchwały.

8. Dochody z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości **61700,00zł.**, wydatki na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w wysokości **60 200,00 zł** oraz w programie przeciwdziałania narkomanii w wysokości **1500,00zł.**, zgodnie z załącznikiem nr 12 do uchwały.

9. Dochody z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości **455 000,00zł** oraz wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości **455 000,00zł.**, zgodnie z załącznikiem nr 13 do uchwały.

10. Odpis na rzecz Izb Rolniczych w wysokości **175,00 zł.**

§ 7. Ustala się wysokość dotacji na 1 dziecko w przedszkolu samorządowym na kwotę **433,98 zł.**

§ 8. Ustala się limity zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciąganych na:

1. sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w wysokości **300 000,00zł.**

§ 9. Upoważnia się Wójta Gminy do:

1. zaciągania kredytów i pożyczek na:

a) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 300 000,00zł. Źródłem spłaty zobowiązań z ww. tytułów będą:

- dochody własne gminy

2. dokonywania zmian w planie wydatków na wynagrodzenia i uposażenia ze stosunku pracy oraz zmian planu wydatków majątkowych, z wyłączeniem przeniesień wydatków między działami,

3. przekazania uprawnień innym jednostkom organizacyjnym gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,

4. lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu gminy lub w formie depozytu u Ministra Finansów.

§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Lipusz.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Wawer

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXI/152/2016
Rady Gminy Lipusz
z dnia 28 grudnia 2016 r.
Zalacznik1.pdf

Dochody Gminy Lipusz na rok 2017

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik2.pdf

Wydatki Gminy Lipusz na rok 2017

Załącznik Nr 2a do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik2a.pdf

Plan wydatków majątkowych w 2017 roku

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik3.pdf

Plan wydatków w 2017 roku na programy i projekty realizowane z udziałem środków o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 uofp

Załącznik Nr 4 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik4.pdf

Przychody i rozchody budżetu w 2017 r.

Załącznik Nr 5 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik5.pdf

**Plan dochodów z tytułu przyznanych z budżetu państwa dotacji na rok 2017 na realizację zadań
zleconych z zakresu administracji rządowej**

Załącznik Nr 5a do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik5a.pdf

Plan dochodów związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej na rok 2017

Załącznik Nr 6 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik6.pdf

Plan wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej na rok 2017

Załącznik Nr 7 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik7.pdf

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej w 2017 r.

Załącznik Nr 8 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik8.pdf

**Dochody i wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów)
między jednostkami samorządu terytorialnego w 2017 r.**

Załącznik Nr 9 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik9.pdf

Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołeckiego w roku 2017

Załącznik Nr 10 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik10.pdf

Dotacje udzielane w 2017 roku z budżetu podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych

Załącznik Nr 11 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik11.pdf

Dochody i wydatki gminy związane z realizacją zadań w zakresie ochrony środowiska w roku 2017

Załącznik Nr 12 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik12.pdf

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017**

Załącznik Nr 13 do Uchwały Nr XXXI/152/2016

Rady Gminy Lipusz

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Zalacznik13.pdf

Dochody i wydatki z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2017

Uzasadnienie

Budżet gminy na rok 2017 został opracowany w oparciu o:

1) informacje przekazane przez Ministra Finansów dotyczące założeń i wskaźników przyjętych do opracowania budżetu państwa na 2017r. oraz o planowanych na 2017 rok wysokościach poszczególnych części subwencji ogólnej dla gminy. Projektowana na 2017 rok wysokość subwencji ogólnej wynosi **6.900.685,-zł**, z czego przypada na:

- część wyrównawczą subwencji ogólnej **2.332.236,-zł** jest ona wyższa w stosunku do roku poprzedniego (**2.210.476,-zł**) o **5,51%** (kwotowo wyższa o 121.760,-zł);

- część oświatową subwencji ogólnej **4.523.815,-zł** jest ona niższa w stosunku do roku poprzedniego (**4.568.986,-zł**) i stanowi **99,01%** kwoty z roku 2016 (kwotowo niższa o 45.171,-zł).

- część równoważąca subwencji ogólnej na rok 2017 dla gminy została zaplanowana w wysokości **44.634,-zł** jest ona niższa w stosunku do roku poprzedniego (54.476,-zł) i stanowi **81,93%** kwoty z roku 2016.

- udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych – przyjęto w wysokości proponowanej przez Ministra Finansów - zaplanowano kwotę **1.742.117,-zł**, w porównaniu z rokiem poprzednim wzrastają o **6,99%** (kwotowo wyższe o 113.771,-zł).

2) informację Wojewody Pomorskiego o wysokości dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej, zadania realizowane na podstawie porozumień oraz zadania własne realizowane przez gminę. Na te zadania zaplanowano łącznie kwotę **4.466.360,-zł**.

3) informację uzyskaną z Krajowego Biura Wyborczego o wysokości dotacji na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców – przyznana dotacja to **900,-zł**.

Oszacowano i wprowadzono do budżetu dotacje na dofinansowanie zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego – kwotę **197.280,-zł** (144 dzieci x 1.370,-zł).

Przy opracowaniu budżetu wykorzystano również materiały planistyczne złożone przez jednostki organizacyjne.

Ważnym ze względu na wysokość dochodem własnym gminy są podatki i opłaty lokalne.

W przedłożonym budżecie przyjęto wielkości podatków obliczone według stawek obowiązujących w roku 2016. W przypadku podatku od nieruchomości od budynków letniskowych i zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych oraz

od gruntów pod jeziorami dochody zostały oszacowane z uwzględnieniem obniżenia górnej granicy stawek.

Część dochodów zaplanowano na podstawie przewidywanego wykonania roku 2016.

Planowane wpływy z podatku rolnego ulegają zmniejszeniu na skutek spadku średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2017r tj. **52,44 zł** za 1dt do ceny za 11 kwartałów poprzedzających rok podatkowy 2016 (53,75) o 2,44%, wpływy

z podatku leśnego ulegają nieznacznemu wahnięciu w dół - średnia cena sprzedaży drewna za 3 kwartały 2016r tj **191,01 zł** /mł - do ceny za trzy kwartały 2015r (191,77 zł) spadła o 0,40%.

Poziom dochodów własnych określono następująco:

- podatek rolny **8.712,-zł**
- podatek od nieruchomości **998.099,-zł**
- podatek leśny **252.564,-zł**
- podatek od środków transportowych **200.909,-zł**
- podatek od czynności cywilnoprawnych **37.000,-zł**

- wpływy z tytułu opłaty skarbowej **9.000,-zł**
- wpływy za pobór wody **151.000,-zł**
- wpływy z tytułu gospodarki ściekowej **335.000,-zł**
- wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych gminy **150.362,-zł**
- wpływy ze sprzedaży nieruchomości (oszacowano na podstawie wykazu mienia komunalnego przeznaczonego do sprzedaży) **400.000,-zł**

Razem: 2.542.646,-zł

W budżecie na rok 2017 zaplanowano dochód z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości **455.000,-zł**.

Ponadto zaplanowano dochody z tytułu wpłat rodziców za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonym przez gminę przedszkolu oraz z tytułu opłat za korzystanie z wyżywienia

w wysokości **125.000,-zł**

Do budżetu wprowadzono także środki publiczne (dofinansowanie) planowane do uzyskania

z budżetu środków europejskich na realizację projektu partnerskiego pn. „Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Nowa Karczma i Gminie Lipusz

– Szkoła Podstawowa w Tuszkowach i Zespół Szkół w Lipuszu” w wysokości **557.810,-zł**, projektu pn. „Poprawa procesu technologicznego oczyszczalni ścieków w Lipuszu wraz z przebudową

i rozbudową budynku technologicznego” w wysokości **1.700,-zł** oraz projektu edukacyjnego „Szlakiem nauki” w wysokości **325.237,-zł** (w tym wkład krajowy w wysokości **82.289,-zł**) i projektu „Przedszkole dobry start – rozwój edukacji przedszkolnej w Gminie Lipusz” w wysokości **151.640,-zł**.

Planuje się na rok 2017 budżet deficytowy.

Kwota dochodów budżetu na rok **2017** ustalona została w wysokości **17.773.113,-zł**, z tego dochody bieżące ustalono w wysokości **16.813.603,-zł**,

dochody majątkowe w wysokości **959.510,-zł**.

Wydatki budżetowe zaplanowano w wysokości **18.045.339,-zł**,

w tym wydatki bieżące w wysokości **15.989.876,-zł**,

majątkowe w wysokości **2.055.463,-zł**.

Na rok 2017 przewidziany jest deficyt budżetu w wysokości **272.226,-zł**, zostanie on pokryty wolnymi środkami.

Wprowadza się do budżetu przychody z tytułu wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych

w wysokości **1.034.543,87 zł**.

Gmina posiada zobowiązania z tytułu zaciągniętych w latach ubiegłych kredytów, które są spłacane zgodnie z zawartymi umowami i harmonogramami spłat.

W roku 2017 do spłaty przypada kwota **762.317,87 zł**.

Gmina w roku 2017 będzie realizowała zadania bieżące oraz zadania inwestycyjne określone w WPF jako przedsięwzięcia oraz zadania jednoroczne.

Zaplanowano wykonanie takich zadań jak:

- projekt pn. „Poprawa procesu technologicznego oczyszczalni ścieków w Lipuszu wraz z przebudową i rozbudową budynku technologicznego” **2.460,-zł**

(realizacja projektu zaplanowana została na okres 3 lat, lata 2016 i 2017 to okres przygotowawczy, a rok 2018 to zrealizowanie projektu)

przy realizacji projektu gmina skorzysta z dofinansowania ze środków europejskich

w wysokości 85% wydatków kwalifikowalnych projektu

- trwała modernizacja ulic na terenie Sołectwa Lipusz **33.000,-zł**

zadanie realizowane będzie ze środków Funduszu Sołectwiego Sołectwa Lipusz

- modernizacja dróg gminnych – przebudowa ulicy Szerokiej **258.000,-zł**

- montaż instalacji fotowoltaicznych w budynkach Urzędu Gminy **50.000,-zł**

przy realizacji tego projektu gmina planuje skorzystać z dofinansowania ze środków unijnych w wysokości 85% wydatków kwalifikowalnych projektu

- poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej w gminie Nowa Karczma i gminie Lipusz w budynkach Zespołu Szkół w Lipuszu i Szkoły Podstawowej w Tuszkowach **1.007.940,-zł**

jest to projekt partnerski, realizowany przy udziale środków unijnych – dofinansowanie wynosi 55,34% wydatków kwalifikowalnych projektu

dofinansowanie gmina otrzyma w formie zaliczki

- budowa odnawialnych źródeł energii w Gminie Lipusz i Nowa Karczma **27.675,-zł**

Projekt partnerski planowany do realizacji w ramach podziałania 10.3.1 Odnawialne źródła energii – wsparcie dotacyjne w ramach Osi Priorytetowej 10 Energia objętego Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Projekt dofinansowany będzie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości do 85%

Przewidywany okres realizacji to lata 2016-2018, w roku 2016 prowadzone są prace przygotowawcze w celu realizacji projektu.

Zaplanowano wydatki z przeznaczeniem na wykonanie programu funkcjonalno-użytkowego, studium wykonalności.

Realizacja przedsięwzięcia uzależniona będzie od otrzymania dofinansowania.

- utworzenie żłobka w Lipuszu **25.000,-zł**

Projekt przewidziany do realizacji w ramach programu „MALUCH plus” 2017 wspierającego rozwój instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 – żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów, prowadzony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, możliwość dofinansowania do 80% kosztów projektu, zaplanowano wydatki z przeznaczeniem na wykonanie projektu budowy żłobka

- zakup urządzenia przenośnego do fakturowania należności z tytułu poboru wody i odprowadzania ścieków **20.000,-zł**

- zakup sprzętu nagrywającego służącego do obsługi Rady Gminy **10.000,-zł**

- pomoc finansowa dla Powiatu Kościerskiego na wykonanie przebudowy dróg powiatowych Lipusz 1934G i 2400G **606.388,-zł**

wydatki w budżecie na 2017 rok zaplanowano w związku z podjętą Uchwałą

Rady Gminy Lipusz Nr XXVIII/129/2016 z dnia 14.09.2016r. w sprawie wyrażenia woli zawarcia przez Gminę Lipusz z Powiatem Kościerskim porozumienia o współpracy dotyczącej wspólnego wykonania zadania publicznego w ramach programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 oraz Porozumieniem

partnerskim z dnia 15.09.2016r. zawartym pomiędzy Powiatem Kościerskim, Gminą Lipusz i Gminą Liniewo, w którym strony zobowiązują się do wspólnej realizacji inwestycji pn. „Poprawa dostępności obszarów intensywnie użytkowych rolniczo oraz przez gospodarkę leśną, poprzez polepszenie parametrów techniczno-użytkowych, w ramach kontynuacji przebudowy odcinków dróg powiatowych (Lipusz) 1934G, 2400G i (Liniewo) 2413G, na terenie Powiatu Kościerskiego pomoc finansowa zostanie udzielona Powiatowi Kościerskiemu w formie dotacji celowej po podjęciu odrębnej uchwały i zawarcia stosownej umowy

- projekt edukacyjny „Szlakiem nauki” **660.266,-zł**

Realizowany w formie partnerstwa, na podstawie umowy o Partnerstwie, w latach 2016-2018. Partnerem wiodącym jest gmina, która ma status beneficjenta, a partnerem jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

Projekt współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego w 85% ze środków unijnych, a w 15% z wkładu krajowego.

Finansowanie projektu będzie zaliczkowe.

- projekt „Przedszkole dobry start – rozwój edukacji przedszkolnej w Gminie Lipusz” **151.640,-zł**

Projekt realizowany w ramach Działania 3.1 Edukacja przedszkolna w ramach Osi Priorytetowej 3 Edukacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Realizowany będzie w latach 2016-2017, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego (dofinansowanie w wysokości 85% ze środków unijnych). Dofinansowanie zaplanowano w formie zaliczki. Celem projektu jest wzrost ilości miejsc przedszkolnych, podniesienie jakości kształcenia i podniesienie kwalifikacji nauczycieli.

- projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Lipusz **7.380,-zł**

- wykonanie aktualizacji dokumentu pn. „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lipusz” na lata 2015-2020 **1.230,-zł**

- Kościerskie Strefy Aktywności Gospodarczej – przygotowanie dokumentacji strategicznej i techniczno-kosztorysowej, zaplanowano wkład własny gminy w projekcie na wydatki bieżące m.in. związane z promocją i zadaniami finansowanymi z oszczędności projektowych (4,55% wydatków kwalifikowalnych projektu, projekt wykonany na podstawie porozumienia między jst).

Zaplanowano w budżecie wydatek w wysokości **15.000,-zł** na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na zakup pojazdu (radiowozu) dla Komendy Powiatowej Policji w Kościerzynie.

W budżecie uwzględniono również wydatki na obsługę długu, czyli zapłatę odsetek od zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości **80.000,-zł**.

Na stypendia dla uczniów za wyniki w nauce i nagrody pieniężne za osiągnięcia sportowe zaplanowano kwotę **25.150,-zł** (**16.650,-zł** za wyniki w nauce, **8.500,-zł** na nagrody za osiągnięcia sportowe).

Ponadto w budżecie uwzględniono:

- dotację dla instytucji kultury – Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu

i Rekreacji w Lipuszu **370.000,-zł**

- dotację dla instytucji kultury – Biblioteki Gminnej **81.700,-zł** - środki na realizację zadań własnych w drodze zlecenia ich wykonania

stowarzyszeniom i innym jednostkom nie należącym do sektora finansów publicznych **70.000,-zł**

- dotację dla niepublicznego przedszkola – Prywatnego Przedszkola Montessori

Lipusz (założono, że do przedszkola będzie uczęszczać 16 dzieci) **62.495,-zł**

Zaplanowano również dwie rezerwy:

- ogólną w wysokości **35.000,-zł**
- celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego **47.500,-zł**

Znaczną grupę wydatków stanowią wydatki stałe, powtarzające się co roku. Należą do nich wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz te, które przeznacza się na utrzymanie obiektów gminnych. Na wynagrodzenia i pochodne od nich planuje się łącznie **6.475.326,-zł**, co stanowi **35,88 %** wszystkich zaplanowanych wydatków.

W planie wydatków na wynagrodzenia ujęto przewidywane wypłaty nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych zarówno w Urzędzie Gminy jak i w pozostałych jednostkach.

Utrzymanie szkół gminnych to największy wydatek w budżecie gminy. Na oświatę przeznacza się - **6.053.892,-zł**, w tym **1.007.940,-zł** stanowią wydatki inwestycyjne przeznaczone na poprawę efektywności energetycznej w budynkach Zespołu Szkół w Lipuszu i Szkoły Podstawowej

w Tuszkowach. Wydatki zaplanowane na oświatę to **33,55%** ogółu wydatków. Na płace i pochodne od nich przypada kwota **3.800.390,-zł** stanowiąca **62,78%** wszystkich wydatków zaplanowanych

na oświatę. Wydatki w wysokości **1.036.235,-zł** przeznacza się na dodatki mieszkaniowe, dodatek wiejski dla nauczycieli, ZFŚS oraz na bieżące utrzymanie obiektów szkolnych i przedszkola

i prawidłowe ich funkcjonowanie.

Na dowozy uczniów do szkół zaplanowano **183.972,-zł**.

Na zadania z zakresu administracji publicznej przeznacza się wydatki w wysokości **2.226.257,-zł**, stanowią one **12,34%** ogółu wydatków. Na funkcjonowanie Urzędu przeznacza się **1.887.989,-zł**,

z tego **1.487.036,-zł** to wynagrodzenia łącznie z pochodnymi, **397.953,-zł** to wydatki związane z realizacją zadań statutowych urzędu i wydatki na świadczenia na rzecz pracowników.

Na Pomoc Społeczną przeznaczono kwotę **978.110,-zł** tj. **5,42 %** ogółu wydatków.

Wydatki, które gmina ponosi w związku z realizacją ustawy o pomocy społecznej pokrywane

są w części z przyznanych dotacji na zadania zlecone, jest to kwota **235.039,-zł**, a w części

z dochodów własnych gminy, jest to kwota **743.071,-zł**.

Na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej i świadczenie usług opiekuńczych przeznacza

się **544.950,-zł** tj. **55,71%** środków przeznaczonych na opiekę społeczną. Na zapewnienie różnego rodzaju pomocy osobom korzystającym z pomocy społecznej zaplanowano wydatki w kwocie **428.660,-zł**, w tym na pomoc w zakresie dożywiania **200.000,-zł**.

Na dział Rodzina zaplanowano wydatki w wysokości **4.323.000,-zł**, stanowią one **23,96%** ogółu wydatków. W zdecydowanej większości pokrywane są z przyznanych z budżetu państwa dotacji, jest to kwota **4.200.000,-zł**. Planuje się środki na świadczenia wychowawcze tzw. 500+ w wysokości **2.700.000,-zł**, środki

na realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz na opłacanie składki emerytalnej i rentowej z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów w wysokości **1.500.000,-zł**. Na wspieranie rodziny zaplanowano kwotę **43.100,-zł** z przeznaczeniem na zatrudnienie asystenta rodziny. Zaplanowano również wydatki w kwocie **30.000,-zł** na funkcjonowanie Gminnej Karty Dużej Rodziny.

Program o współpracy z organizacjami pozarządowymi zawiera obowiązek podejmowania przez gminę

działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych i starszych w gminie - na ten cel zaplanowano wydatki w formie dotacji w wysokości **6.000,-zł**

Na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska zabezpieczono środki w wysokości **672.018,-zł**.

Na całoroczne koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie, zaplanowano kwotę **455.000,-zł**.

Na wykonywanie zadań w obszarze kultura fizyczna, sport i rekreacja zaplanowano wydatki w kwocie **101.067,-zł**.

Na funkcjonowanie infrastruktury wodociągowej i sanitarnej w gminie zagwarantowano w budżecie na 2017r. kwotę **522.002,-zł**, w tym **20.000,-zł** zaplanowano jako wydatki majątkowe na zakup urządzenia do fakturowania należności z tytułu poboru wody i odprowadzania ścieków.

W budżecie zaplanowano również wydatki na bieżące utrzymanie oraz modernizację dróg gminnych i ciągów pieszych – plan na 2017r. to **506.000,-zł**.

Wydatki na utrzymanie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej zaplanowano w wysokości **54.600,-zł**.

W budżecie uwzględniono także wydatki związane z:

- opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego **125.000,-zł**

- gospodarką gruntami i nieruchomościami **204.603,-zł**

- promocją gminy **20.000,-zł**

- zapewnienie wspólnej obsługi finansowej jednostkom organizacyjnym gminy **136.098,-zł**

Dochody z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu przyjęto w wysokości **61.700,-zł**. Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi i innym patologiom zaplanowano w wysokości **60.200,-zł**, na zwalczanie narkomanii zaplanowano wydatki w wysokości **1.500,-zł**.

W ramach budżetu gminy na rok 2017 określono i wydzielono pulę kwotową funduszu sołeckiego tj. **122.954,-zł**, wyznaczono limity wydatków, którymi będą dysponowały sołectwa. Dokonano tego na podstawie złożonych przez Sołectwa stosownych wniosków uchwalonych przez zebrania wiejskie określające przewidziane do realizacji i finansowania z funduszu sołeckiego zadania. Podstawą wprowadzenia tych kwot do projektu budżetu jest uprzednie podjęcie przez radę gminy uchwały o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki.

Wartości dochodów i wydatków zapisane w Uchwale budżetowej na rok 2017 w porównaniu z projektem budżetu na rok 2017 różnią się.

Dochody wzrosły o 191.056,-zł w związku z przeniesieniem dochodów zaplanowanych na rok 2016 do roku 2017 na realizację projektów edukacyjnych dofinansowanych ze środków europejskich w przypadku projektu „Szlakiem nauki” przesunięto kwotę 39.416,-zł (tylko planowany wkład krajowy, ponieważ dofinansowanie projektu gmina otrzymała w formie zaliczki w roku 2016. Kwota dofinansowania w wysokości 335.029,-zł pozostaje na koncie projektu do wykorzystania w roku 2017), w przypadku projektu „Przedszkole dobry start” przesunięto kwotę 82 777,-zł i dodano kwotę 68 863,-zł, czyli przypadające dofinansowanie na rok 2017 wynikające z budżetu projektu, łącznie na projekt "Przedszkole dobry start" w roku 2017 zaplanowano dochody w wysokości 151 640,-zł .

Wydatki budżetu wzrosły o 596.222,-zł, wydatki przeniesione z roku 2016 do 2017 na realizację projektów edukacyjnych to kwota 457 222,-zł . Ponadto dodano wydatki w kwocie 68 863,-zł przypadające na rok 2017 na projekt "Przedszkole dobry start". Na projekt „Szlakiem nauki” przeniesiono 374.445,-zł, na projekt „Przedszkole dobry start” 82 777,-zł oraz zwiększono wydatki na projekt o kwotę 68 863,-zł , która wynika z budżetu projektu na rok 2017, łącznie na projekt zaplanowano wydatki w wysokości 151 640,-zł.

Wprowadzono nowe zadania do budżetu na rok 2017 na łączną kwotę 67.137,-zł. Zwiększono rezerwę kryzysową o 3.000,-zł.

W budżecie zaplanowano wydatki niezbędne do sprawnego funkcjonowania gminy.

Realizacja zadań nie ujętych w budżecie, zgłoszonych w materiałach planistycznych będzie uzależniona

od możliwości zaangażowania wolnych środków, a także środków ze źródeł zewnętrznych pozyskanych przez Wójta Gminy.

Lipusz, dnia 28.12.2016r.